

INTOSAI ÇERÇEVESİ

BM Genel Kurul Kararı (22 .12.2011)

- Bin yıllık kalkınma hedefleri - Sürdürülebilir kalkınma hedefleri (SDG's)
- YDK'ların kapasiteleri artırılmak suretiyle Kamu yönetiminin
  - verimlilik,
  - hesap verebilirlik,
  - etkinlik ve
  - saydamlığı artırılmalıdır.
- YDK'lar yukarıdaki hedeflere ulaşmada önemli role sahiptir
- YDK lar bağımsız olmalı ve dış etkilere karşı korunmalı
- (Meksiko Deklarasyonu – 2007, Lima Deklarasyonu – 1977) Bağımsızlık ilkelerini ve denetim rehberlerini uygulamalı
- BM Kuruluşları ve üye devletler INTOSAI ile işbirliğini artırmalı

INTOSAI Standart oluşturma alışmaları (Manila 1983)

- Muhasebe Standartları Komitesi,
- Denetim Standartları Komitesi (1992 – 2001)
  - Performans Denetimi Rehberleri - 2001
- İç Kontrol Komitesi

- INTOSAI - Etik Kuralları – 1998
- INTOSAI – IFAC - IAASB Mutabakat Zaptı 2003

Johannesburg Kararları (2010)

- Değer ve Faydalar Standardı
- Çevre Denetimi ve Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine İlişkin Denetim Standardı
- ISSAI'lerin ilk seti kabul edildi ve üyelere çağrı yapıldı:
  - ISSAI'ler ortak bir çerçeve olarak kullanılmalı
  - Performansın ve denetim rehberlerinin ISSAI'lere uyum sağlaması
  - Ulusal mevzuat ISSAI çerçevesini referans almalı
  - ISSAI'lere ve INTOSAI iyi yönetim rehberlerine ilişkin farkındalık artırılmalı
  - Standartların ve rehberlerin geliştirilmesi için uygulama sonuçlarından geri bildirim sağlanmalı

INTOSAI Standartları

- INTOSAI GOV'lar (İyi Yönetim Rehberleri)
- ISSAI'ler (Yüksek Denetim Kurumları Standartları)

INTOSAI GOV

İyi Yönetim Rehberleri

Kamu Kaynaklarını Kullanan Sorumlulara Yönelik Tavsiyeler

Amacı;

- Kamu sektöründe güvenilir iç denetim,
- Yeterli muhasebe ve raporlama standartları ve
- Etkin iç kontrol sistemlerinin kurulması dâhil olmak üzere
- İyi yönetimi geliştirmek için ydk'lara rehberlik etmek

ISSAI

Yüksek Denetim Kurumları Standartları

- **Düzey 1** - Kurucu İlkeler (ISSAI 1)
  - Lima Deklarasyonu – 1977
- **Düzey 2** - YDK'ların İşleyişi İçin Ön Koşullar (ISSAI 10-99)
- **Düzey 3** - Temel Denetim Prensipleri (ISSAI 100-999)
- **Düzey 4** – Denetim Rehberleri (ISSAI 1000-5999)
  - Genel denetim rehberleri (ISSAI 1000-4999)
  - Belirli konuları ele alan Rehberler (ISSAI 5000-5999)

ISSAI

Uygulama ve Yaygınlaştırma Modeli (2011)

- ISSAI'lere yönelik farkındalığın artırılması,
- ISSAI'lerin uygulanmasında karar alma süreçlerinin kolaylaştırılması
(Kapasite Geliştirme Komitesi)
- ISSAI uygulamalarının desteklenmesi (IDI)

Düzeş 2: Yüksek Denetim Kurumlarının İşleyişı İçin Ön Koşullar

- **ISSAI 10** YDK'ların Bağımsızlığına İlişkin Meksiko Deklarasyonu
- **ISSAI 11** YDK'ların Bağımsızlığına İlişkin INTOSAI Rehberi ve İyi Uygulamaları
- **ISSAI 12** YDK'ların Değer ve Faydaları- Vatandaşların Yaşamında Fark Yaratma
- **ISSAI 20** Saydamlık ve Hesap Verme Sorumluluęu İlkeleri
- **ISSAI 21** Saydamlık ve Hesap Verme Sorumluluęu İlkeleri- İlkeler ve İyi Uygulamalar
- **ISSAI 30** Etik Kurallar
- **ISSAI 40** YDK'lar İçin Kalite Kontrol

Düzey 3: Temel Denetim Prensipleri

- **ISSAI 100** Kamu Sektörü Denetiminin Temel Prensipleri
- **ISSAI 200** Mali Denetimin Temel Prensipleri
- **ISSAI 300** Performans Denetiminin Temel Prensipleri
- **ISSAI 400** Uygunluk Denetiminin Temel Prensipleri

Düzey 4: Denetim Rehberleri – Uygulama Rehberleri

- **ISSAI 1000–2999** Mali Denetim Uygulama Rehberleri
- **ISSAI 3000–3999** Performans Denetimi Uygulama Rehberleri
- **ISSAI 4000–4999** Uygunluk Denetimi Uygulama Rehberleri
- **ISSAI 5000–5099** Uluslararası Kuruluşlara İlişkin Rehberler
- **ISSAI 5100–5199** Çevre Denetimi Rehberleri
- **ISSAI 5200–5299** Özelleştirmeye İlişkin Rehberleri
- **ISSAI 5300–5399** BT Denetimi Rehberleri
- **ISSAI 5400–5499** Kamu Borçları Denetimi Rehberleri
- **ISSAI 5500–5599** Afet Yardımları Denetimi Rehberleri
- **ISSAI 5600–5699** Meslektaş Değerlendirmesine Yönelik Rehberler
- **ISSAI 5700-5799** Yolsuzluğun Önlenmesine Yönelik Denetim Rehberleri
- **ISSAI 5800-5899** YDK'lar Arasında İşbirliğine Dayalı Denetime Rehberleri

LIMA DEKLARASYONU (1977)

GENEL ÇERÇEVE

- Denetimin amacı
- Kamu Harcamalarının Denetimi
- Denetim Türleri
- YDK'ların Bağımsızlığı
- YDK'ların Yetkileri
- Meslek Mensuplarının Nitelikleri
- Denetim Metot ve Prosedürleri
- Raporlama ve Raporlama Metodu
- Sayıştay Bulgularının Uygulanması ve Takibi
- Görüş bildirme
- Önemli Görülen Denetimler (İhaleler, Vergi, BT ve KİT)

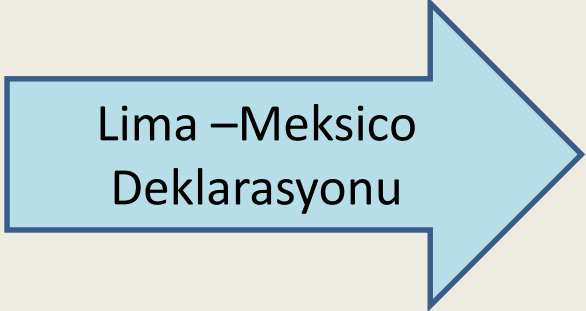

Lima –Meksico
Deklarasyonu

MEKSİKO DEKLARASYONU - 2007

GENEL ÇERÇEVE

- İşlevsel ve Kurumsal Bağımsızlık
- Görevini yerine getirmek için gerekli yetkiler
- Raporlama Metodu
- Etkili İletişim

Lima –Meksico
Deklarasyonu